

26.39x34.41	1/2	עמוד 36	סופשבוע	מערב -	28/07/2023	87009776-4
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790						

יהונתן משעל טור אורח

” ביום ההוא יגדל המספד בירושלים מספד הדדרימוז בבקעת מגדון”
(זכריה י"ב, י"א).

בבוקר כ"ד בתמוז תרס"ד, 7 ביולי 1904, התקיים בווינה מסע הלווייתו של בנימין זאב הרצל, חוזה מדינת היהודים. באותה שעה, ביפו הלוהטת, נשא הרב אברהם יצחק הכהן קוק הספד יוצא דופן לד"ר הרצל, שזכה לשם "המספד בירושלים".

זהו אחד המאמרים המכוננים שיצאו תחת ידיו של הראי"ה זצ"ל, ובתמציתו ההבחנה בין "משיח בן דוד", המייצג את תנועת הבניין הרוחני של עם ישראל, ובין "משיח בן יוסף", המייצג את תנועת הבניין החומרי של האומה. הרב קוק, שלימים יהפוך לאביה הרוחני הבלתי מעורער של הציונות הדתית, מעניק לראשונה הכשר פומבי, תורני, מנומק ומלא אהבה לציונות המדינית מבית מדרשו של הרצל.

בדבריו, מסביר הראי"ה כי התנועה הציונית, אשר פועלת לייסוד מחדש מדינה ללאום היהודי בארץ ישראל, משקפת את כוחו של משיח בן יוסף, שלפי דברי הגמרא עתיד להיהרג, ומספדו בירושלים יהיה גדול במיוחד.

"והנה, בתור עקבא דמשיח בן יוסף, נתגלה חזונו הציונות בדורנו, ומצד חסרון הכשרותו אין הכוחות מתאחדים, להשכיל מעבר מזה איך שההכשר הכללי לישראל אינו כי אם בסיס ליסודו המיוחד" (מתוך "המספד בירושלים", מאמרי ראי"ה).

בשנה הבאה ימלאו 120 שנה למספד בירושלים. ועל רקע השבר הפנימי, כמוהו לא ידענו מאז קום המדינה, ראוי לשאול: האם הציונות הדתית ממלאת את ייעורו של אביה מולידה? האם הנהגתה הרוחנית הנוכחית רואה בכל חלקי העם שותפים לדרך? האם המצפן הציוני-דתי איבד את יכולת ההתמצאות במרחב?

ואין איש שיקום

"כל השנים שמרתי על עולם התורה ואז בא מתן כהנא וביקש לפגוע בסטטוס קוו ובתורה"
(בנימין נתניהו לרב גרשון ארלשטיין זצ"ל, 23 בספטמבר 2022).

כבר אמר מי שאמר, "שקרן בן שקרן". האתאיסט מרחביה, שבו לחלוטין לתורה ולמצוות, מי שאשתו השנייה התגיירה גיור קונסרבטיבי, הנהגתו שמתענג על שרצים בכל ביקור בחו"ל, הוא ששמר על עולם התורה? כן, בוודאי. ומתן כהנא, יהודי שקורות חייו הם מופת לחונו של הרב קוק, הוא זה שמבקש לפגוע בתורה? עולם הפוך ראיתי.

את סלירתו של ראש הממשלה נתניהו מאמירת אמת כבר לא נוכל לתקן, אבל עלינו להבין כיצד הגענו למצב שבו אנשים רציניים, חכמים ויראי שמיים מתפרקים לחלוטין מעולמם הערכי ומתבטלים בפני הסתה ושקרים. איך אפשר להשלים עם העובדה שהפוליטיקה המלוכלכת של נתניהו עושה קרקס מהציונות הדתית והיא מתהפכת על הגב ומכשכת בונב? אל תטעו, זה לא חדש. וזו לא תוצאה של שום אמירה, מחאה או כתב אישום. כבר בקמפיין הבחירות של 2015 נתניהו הגיע לביקור במכינה בעלי ומול ארון הקודש, החל לטנף ולהפחיד: "ביום שממשלת שמאל תנהיג את המדינה, תוקם מדינת מאסטן".

האיש שכתב רבי-מכר על מלחמה בטרור אבל שחרר 1,100 מחבלים עם דם על הידיים בעסקת שליט? המנהיג שהבטיח לחסל את חמאס אך במקום זאת ריפד אותו בדולרים? ראש ממשלת "ימין על מלא", שבמשורת שלו המצב הביטחוני בקריסה מוחלטת? המדינאי הרגול שעשה קריירה מאיראן אבל חתום על

חורבן

הבית

הכישלון המחפיר שהפך אותה למדינת סף גרעינית? הוא מדבר על מאסטן? "הקדוש ברוך הוא חותמו אמת", אומרת הגמרא במסכת שבת. אבל לא נמצא אמיץ אחד בחבורה, שיקום ויאמר: אדוני ראש הממשלה, השמאל הוא בשר מבשרנו, אחים אנחנו, לוחמים כתף אל כתף, חברינו קבורים בבתי העלמין הצבאיים יחד, מדוע אתה מתעקש לשסות אותנו זה בזה? לטפטף רעל? לסכסך? הרי מה יותר "ציוני דתי" מזה? ואם בבית המדרש בעלי לא תישמע ביקורת לשם שמיים, אז היכן כן?

"אנחנו" ו"הם"

"התורה ניתנה לישראל, ולא ישראל לתורה; בלי ישראל אין תורה, בלי ישראל אין מדינה, ואהבת ישראל קודמת לבל. הראגה לקיום ישראל היא עיקר-העיקרים, בלעדיה אין בלום" (רוד בן-גוריון, מתוך נאום בכנסת, 17 באוקטובר 1950).

לפני למעלה מ-20 שנה הגעתי למכינה הקדם-צבאית בעלי. השיעור הראשון ששומע כל תלמיד חדש בעלי מפיו של הרב אלי סדן, עוסק ב"שיטת אלקנה" – שהפכה למעשה לדג"א הרוחני של המכינה.

מדוע הציבור הציוני-דתי על רבניו ונבחריו אימץ את הטרמינולוגיה של מכונת הרעל? איך קרה שהמגזר שגדל על "מאמר הדור" של הרב קוק זצ"ל רואה מולו "אנרכיסטים" במקום אחים? ■ בצלאל סמוטריץ' וחבריו לקחו בשבי את הציונות הדתית, איבדו קשר למציאות, למוסר ולתורת ישראל - וגוררים את כולנו למלחמת אחים

דוגמה אישית, היו אנשים מוסריים וישרים. אלא שאלקנה לא עלה לרגל וקרא לעוברי האורח שפגש: "שמאלנים", "בוגדים", "אנרכיסטים", "מוגלה", "נפולת של נמושות". אלקנה לא חושב שהם "שכחו מה זה להיות יהודים", הוא לא שולח אותם "לעזאזל", הוא לא מכנה אותם "נאצים". הוא לא מותח ביקורת ולא מקלל ולא משמיץ ולא מגדף ולא מתנשא. הוא מפור אהבת חינו ומראה דוגמה אישית. לכן, אני מודה, נשבר לי הלב לשמוע את הרב יגאל לוינשטיין, העומד בראש המכינה בעלי לצד הרב סדן, כנס כ-200 קמ"ש במתנגדי ההפיכה המשטרית: "סרבנים, מתנשאים, קבוצה קטנה ושחצנית, נסדר גם בלעדיהם". אם הגענו למצב שבמכינה בעלי מדברים במונחים של "הם", "ישראל הראשונה", "ישראל השנייה", סימן שאנחנו כבר בתוך התהום. פשוטו כמשמעו.

אם הרב יגאל לוינשטיין וזנח את תורת הרב קוק לטובת תורת הרעל והשנאה של אבישי בן חיים, החורבן כבר כאן. "אנחנו לא מתייאשים מעם ישראל לעולם", הדהד קולו של הרב יגאל לפני שנים בבית המדרש. אבל הנה, גם הוא נפל קורבן למכונת הרעל והשנאה. למה? כי ביני אמר?

ובכן, ייתכן שבן-גוריון ז"ל, שאמר "אהבת ישראל קודמת לכל", הביז טוב יותר את

תפיסתו של הרב קוק זצ"ל מאשר לא מעט "צדיקים" ששם שמיים שגור בפיהם.

חצי רעל לכל עבר

"אני טוען שמי ששותף לממשלה הזאת לא צריך להבנים אותו לבית בנסת. זה הדבר הכי לגיטימי בעולם" (בצלאל סמוטריץ', 12 באפריל 2022).

בואו נתעכב רגע על תפיסת המציאות של ארם, שבמקרה גם עומד בראש מפלגה העונה לשם "הציונות הדתית", ומשוכנע כי זו אמירה לגיטימית. מה היא אומרת? היא רואה ערך באחדות האומה? האם סמוטריץ' גילה סעיף סודי ב"שולחן ערוך" שקובע כי שיוך פוליטי הוא עילה לחרם על יהודי? האם הרב קוק היה נתון הכשר לחרפה כזו? סביר להניח שהיה בוחר לסלק את סמוטריץ' מבית הכנסת.

בצלאל סמוטריץ' נולד צודק. הוא מבין בכל נושא, הוא יודע טוב יותר מהכלכלנים, ממפקדי הצבא ואפילו מהקדוש ברוך הוא. "נתקן", "באחריות", "בעזרת השם", ושלל סממאות שמתנפצות מול מציאות מרממת, אינן מודל מנהיגותי. ארם כזה, שכתפיסת עולם משוכנע שכל האמת אצלו, ורק אצלו, שמסתכל מלמעלה על יותר מחצי עם ורואה בו אמצעי, ולא שותף לדרך, אינו ראוי להנהיג ציבור.

והחומר מכל: גם ביחס לאתוס המכונן של שירות בצה"ל, גאוות המגזר הדתי-לאומי, עדר הקיצונים שהשתלט על ההגה החליט לשנות סדרי עולם. אחרת איך ניתן להבין את התמיכה בחוק יסוד "לימוד התורה"? אחינו החרדים מנסים כבר שנים להשיג פטור גורף משירות, והנה, בשעה טובה, נציגי הציונות הדתית בכנסת מביעים תמיכה בהשתמטות. וכי מה המשמעות של ערבות הדדית? שלא יספרו לנו סיפורים, שהשמאלנים הבוגדים האנרכיסטים ילכו להילחם בשבילנו.

ולכל זה, למען השם, שותפה "ציונות דתית"? איך זה קרה? מתי הפכו נבחריו הציבור של הכיפות הסרוגות לשגרירים של תפיסה חרדית שמעוותת את היהדות ולעושי דברו של מנהיג נאשם בפלילים? האם משהו זוכר התבטאות אחת של מי מחברי

12.57x33.82	2/2	עמוד 37	סופהשבוע - מעריב	28/07/2023	87009775-3
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונות - 80790					

תלמידי ישיבה. אם בבית המדרש בעלי לא תישמע ביקורת לשם שמיים, אז היכן כן? (בתמונה הקטנה: סמוטריץ')
 צילומים: אוליבייה פיטוסי וחיים גולדברג, פלאש 90

מההנהגה הקיצונית שהשתלטה עלינו, מטיפוסים שמעולם לא לבשו מדים אבל יורים בלי למצמץ "אחים לנשק הם אנרכיסטים מסוכנים".

באמת? כי מי הם אחים לנשק? קצינים בסיירת מטכ"ל, בשייטת, בשלדג, בחיל האוויר, בצנחנים, באמ"ן, מיטב בנינו, שחירפו ומחרפים נפשם על הגנת הארץ. כולם טועים? כולם נפלו על הראש? כולם מטומטמים שהולכים שבי אחרי כסף איראני? כי הרבה לפני ויכוח פוליטי או משפטי, יש כאן אויבין דרך חסר תקדים שמקדש את האמצעים בדרך למטרה – גם אם הם מנוגדים לחלוטין לתורת ישראל או לחזון הציוני. חשבון נפש גדול מוטל על בנות ובני המגזר. ראוי שהוא יתחיל בכך שכל גיבורי "הציונות הדתית" שמשוכנעים שמהם תצא תורה, ישונו לבית המדרש וישנונו את דבריו של הראי"ה קוק זצ"ל ב"מאמר הדור", שפורסם ב-1906: "דורנו הוא דור נפלא, דור שכולו תימהון. קשה מאוד למצוא לו דוגמה בכל דברי ימינו. חושך ואור משמשים בו בערבוביה. הוא שפל וירוד, גם רם ונישא; הוא כולו חיוב, גם כולו זכאי. אנחנו חייבים לעמוד על אופיו למען נוכל לצאת לעזרתו".

לא, לא אנרכיסטים וכו' וכו' אני רואה, כי אם אחיות ואחים יקרים שמאמינים בכל לבם כי הם פועלים לטובת עתיד העם היהודי. הם טועים? אולי.

אבל לפני שרצים לערוך רפורמות ולהטיף לכל העולם מוסר על תיקון עולם, כדאי לחזור לשורשים, לזכור שגידופים וקללות הם לא שיטת עבודה, ששקרים והפצת שנאה לא יחזירו איש בתשובה ושהקדוש ברוך הוא בוודאי לא שלח אתכם לפרק את הבית השלישי.

קצת ענווה לא תזיק. ❖

הכותב הוא יועץ אסטרטגי, שותף במשרד "משעל ורניק תקשורת" tguvot@maariv.co.il

המפלגה הזו בחצי השנה האחרונה שלא הייתה נגועה בהסתה? בזולל בפחדים של אחרים? בשקרים?

באמירות איומות נגד קציני צה"ל? בשליחת קציני רעל לכל עבר?

שמחה – ציון במשפט תיפדה – רוטמן, חובש כיתה, אבל מתנהג כמי שאין לו אלוהים. רוטמן עצמו איננו הסיפור, אבל הוא סימפטום מדאיג של תפיסת עולם שרואה רק את עצמה. האמת הפשוטה והעצובה היא שבצאל סמוטריץ' ושותפיו, שניכסו לעצמם את המותג "ציונות דתית", פשוט אינם מבינים את תפקידה האמיתי של התנועה המפוארת הזו כפי שהבין אותה הרב קוק זצ"ל.

הם לא רוצים להבין. הם לא רוצים לחבר את עם ישראל, הם רוצים שעם ישראל יתחבר אליהם, ואם לא? בר הסלטים פתוח. את חילול השם הממוסד והשיטתי שהחבורה הזו ממיטה על כולנו ייקח שנים רבות לתקן.

הציונות הדתית נחטפה, הוסטה ממסלולה – והיא דוהרת בנתיב התנגשות חסר תקדים לעבר מלחמת אחים שעשויה להיות גם סופו של הבית השלישי. זהו לא טקסט פוליטי, זו קריאת השכמה. את הפלפולים המשפטיים נשאיר למשפטנים.

אבל האם הציונות הדתית אין יותר ערכים? חזון? אמירת אמת היא ערך? לא תשנא את אחיך בלבבך הוא ערך? ניקיון כפיים הוא ערך? שמירה על אחרות האומה היא ערך? כן, כן וכן. לא ערך בוויקיפדיה, אלא ערך יהודי, תורני, הלכתי.

בנות ובני הציונות הדתית היקרים – הניחו לתביעת התהודה המגזרית, היא מקולקלת. הפוליטיקה גברה על "אהבת ישראל". אנשים שמתיימרים לייצג תורה ומצוות מפרקים כמו פיהם את המפעל הציוני.

מפלגת הציונות הדתית היא הגורם הקיצוני והמסוכן ביותר בציונות הישראלית: חצי שנה של הסתה, ציוני שנאה, עלבונות, גידופים ובעיקר בוז, בוז עמוק לכל מי שחלוק על עמדותיה. במבחן ההיסטוריה, למגזר המפואר הזה לא יהיה קיום אם לא יתנער